

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

nr. 2173 / DP SG
22 10 2014

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
563 7.11.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea Ordonanței nr. 89 din 29 august 2000 privind unele măsuri pentru autorizarea operatorilor și efectuarea înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare*”, inițiată de domnul deputat PC Bogdan-Liviu Ciucă și de un grup de deputați PNL și PSD (Bp. 341/2014).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Ordonanței Guvernului nr. 89/2000 privind unele măsuri pentru autorizarea operatorilor și efectuarea înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul instituirii unei interdicții cu privire la dobândirea calității de operator autorizat/agent împuternicit care efectuează înregistrarea avizelor de înscriere în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare (AEGRM), pentru persoana care este parte în contractul/operațiunile asimilate care stă la baza înscrierii sau în avizul de înscriere. Totodată, se stabilește că „*înțelegerile dintre operatori sau agenți privind înregistrarea exclusivă și reciprocă în A.E.G.R.M. sunt considerate practici anticoncurențiale și sunt interzise*”.

II. Observații

1. Precizăm faptul că *Ordonanța Guvernului nr. 89/2000* prevede, printre altele, următoarele:

- la art. 1 alin. (1) - "*(1) În sensul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:*

a) *regulament* - *Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 802/1999, cu modificările și completările ulterioare;*

b) *operator* - *persoana fizică sau juridică autorizată să efectueze înregistrarea avizelor de înscriere în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare;*

c) *agent* - *persoana fizică sau juridică împuternicită de operatori să efectueze direct înregistrarea avizelor de înscriere în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare;*

d) *arhivă* - *Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare (AEGRM);*

e) *aviz de înscriere, după caz: avizul de înscriere a ipotecii și a celorlalte operațiuni asimilate acesteia, denumit în continuare aviz de ipotecă; avizul de fiducie; avizul prin care se realizează publicitatea altor acte sau fapte juridice specifice a căror înscriere este prevăzută de lege, denumit în continuare aviz specific; avizul de înscriere a ipotecii conform Legii nr. 31/2006 privind securitizarea creanțelor; avizul de înscriere a ipotecii conform Legii nr. 32/2006 privind obligațiunile ipotecare*".

- la art. 5 și 6 – "*Art. 5 - Poate dobândi calitatea de operator orice persoană fizică sau juridică care îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta ordonanță.*

Art. 6 - Numai operatorii autorizați și agenții împuterniciți ai acestora au dreptul să efectueze înscrieri în arhivă".

- la art. 13 – "*Art. 13 - Pentru obținerea autorizației de operator, persoanele interesate vor înainta Autorității de Supraveghere următoarele documente:*

a) *persoana fizică:*

1. *cerere prin care își manifestă intenția de a deveni operator al arhivei, care va cuprinde attributele sale de identificare, precum: numele, codul numeric personal, domiciliul, numărul de înmatriculare la registrul comerțului, locul principalului punct de desfășurare a activității etc.;*

2. *certificatul de cazier judiciar emis de organele de poliție;*

3. *attributele de identificare și certificatul de cazier judiciar ale directorului de arhivă desemnat, în cazul în care această atribuție nu va fi îndeplinită de însăși persoana fizică solicitantă;*

b) persoana juridică:

1. o cerere semnată de persoanele care au calitatea de a o reprezenta legal, potrivit actelor constitutive, prin care își manifestă intenția de a deveni operator al arhivei, care va cuprinde attributele de identificare a directorilor de arhivă și a persoanei juridice, precum: denumirea, sediul, naționalitatea, firma, contul bancar, numărul de înmatriculare la registrul comerțului, codul fiscal etc.;

2. o copie certificată de pe actul constitutiv de la registrul comerțului, registrul asociațiilor și fundațiilor, respectiv copia actului administrativ care a autorizat constituirea și funcționarea pe teritoriul României a persoanei juridice;

3. certificatul de cazier judiciar pentru directorul de arhivă și pentru orice altă persoană fizică împuternicită să reprezinte persoana juridică în mod legal”.

- la art. 14 – ”Art. 14 - Persoanele fizice sau cele juridice vor atașa la cererea de autorizare aprobarea organului competent pentru desfășurarea unei astfel de activități, dacă pentru exercitarea unei activități de asemenea natură există obligația obținerii unei astfel de aprobări”.

- la art. 15 alin. (2) și (3) – ”(2) Autorizarea se realizează prin ordin al ministrului justiției și se acordă pe o durată de 3 ani, cu posibilitatea reînnoirii periodice.

(3) În vederea soluționării cererii de autorizare, Autoritatea de Supraveghere va verifica îndeplinirea condițiilor stabilite de lege, precum și gradul de satisfacere a următoarelor criterii:

a) gradul de acoperire teritorială a solicitantului;

b) existența unor resurse financiare suficiente pentru exercitarea atribuției de operator;

c) numărul de birouri teritoriale care vor primi avize de înscriere, în vederea înregistrării în arhivă;

d) existența unei garanții pentru răspunderea profesională, superioară nivelului minim stabilit la art. 20 alin. (1);

e) oferirea serviciilor de înscriere pentru publicul larg;

f) capacitatea de a crea facilități pentru accesul liber al publicului la informațiile cuprinse în arhivă;

g) capacitatea de a asigura accesul la arhivă prin tehnologii noi.”;

- la art. 30¹ – ”Art. 30¹ - Operatorii, birourile teritoriale proprii, precum și agenții împuterniciți ai acestora răspund în desfășurarea activității lor disciplinar, civil sau penal, după caz”.

2. Articolul 1¹ propus a fi introdus prin prezenta propunere legislativă are două teze. Prima urmărește interzicerea dobândirii calității de operator /agent a persoanelor care sunt parte în contractul/operațiunile asimilate care stau la baza înscrierii. A doua teză interzice efectuarea înscrierii în AEGRM a actelor în care operatorul/agentul este parte.

În ceea ce privește *prima teză*, considerăm că nu se poate interzice unei persoane fizice sau juridice accesul la o activitate pentru care întrunește toate cerințele legale pe motiv că ar putea fi la un moment dat parte într-un contract sau operațiune ce necesită, în cazul de față, înscrierea într-un registru de publicitate mobilă. Dobândirea calității de operator/agent este anterioară încheierii unor acte sau operațiuni supuse înscrierii.

Art. 45 din *Constituția României, republicată*, intitulat "*Libertatea economică*" prevede că "*Accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora în condițiile legii sunt garantate*".

Art. 53 din *Constituție* permite restrângerea unor drepturi doar în anumite condiții. Astfel: "*(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății".

În textul propus în inițiativa legislativă, interzicerea dreptului de dobândire a calității de operator/agent nu este justificată. Prin *Expunerea de motive* se menționează că sunt vizate doar instituțiile de credit. Măsura trebuie să fie aplicată nediscriminatoriu, deci am ajunge în situația în care nicio persoană nu ar putea să fie operator sau agent în considerarea faptului că la un moment dat ar putea să încheie un contract sau o operațiune ce necesită înscrierea în AEGRM.

Potrivit informațiilor preluate de pe site-ul Corpului Operatorilor Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, în prezent sunt autorizați șase operatori: Banca Comercială Română, Banca Transilvania, Camera de Comerț și Industrie a României, Ministerul Finanțelor Publice, Uniunea Națională a Barourilor din România, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România.

Conform propunerii legislative, înregistrarea avizelor ar urma să nu mai fie posibilă a fi realizată de către bănci pentru clienții proprii, contractanți ai unui credit, pentru care sunt aduse în garanție anumite bunuri mobile. Astfel, băncile autorizate ca operator AEGRM nu vor mai putea înregistra acele avize aferente contractelor de credit acordate, cu garanții reale, măsura conducând la eliminarea de pe piață a respectivelor bănci.

Menționăm și faptul că alte categorii profesionale – avocați, notari publici – la care se referă inițiatorul prin *Expunerea de motive*, nu au astfel de interdicții instituite în reglementarea condițiilor de acces în profesie, interdicțiile de acest fel fiind strict prevăzute pentru desfășurarea activității ulterioare.

În ceea ce privește *cea de-a doua teză*, considerăm că aceasta ar putea fi susținută, în sensul că o parte în contract nu poate să-și înregistreze propriul act în arhivă. Există o incompatibilitate în acest caz. Înregistrarea formularelor de aviz, efectuarea înscrierilor în arhivă presupune și anumite verificări. Acestea trebuie realizate de persoane independente de părțile din contract. Instituirea acestei limitări a dreptului de operare este necesară din rațiunile arătate prin *Expunerea de motive*. Serviciile să fie prestate de persoane care au calitatea de terți față de contractul de ipotecă imobiliară.

În consecință, articolul s-ar putea referi numai la activitatea de înregistrare a avizelor de înscriere, care trebuie efectuată de persoane care au calitatea de terți față de contractul/operațiunea asimilată care stă la baza înscrierii sau față de avizul de înscriere.

Apreciem că în această situație ar fi necesară și stabilirea unei sancțiuni aplicabile celui care nu respectă interdicția.

3. Referitor la introducerea expresă în cuprinsul propunerii legislative a unei prevederi legate de înțelegerile dintre operatori sau agenți privind înregistrarea exclusivă și reciprocă în A.E.G.R.M., considerate ca fiind practici anticoncurențiale și, pe cale de consecință interzise, precizăm că *Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, interzice acele înțelegeri între operatori economici prin care este condiționată încheierea unor contracte de acceptare de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte. Totodată, *Legea nr. 21/1996* interzice abuzul de poziție dominantă printr-un astfel de comportament (condiționarea încheierii contractelor de acceptare de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte).

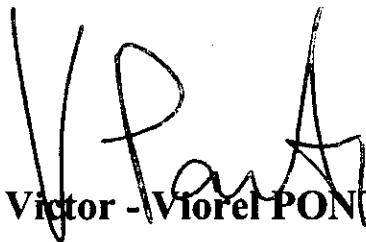
În eventualitatea în care vreo unitate bancară autorizată ca operator AEGRM sau un alt operator autorizat s-ar afla într-una din situațiile de mai sus, respectiv ar recurge la o înțelegere cu un alt operator economic sau s-ar afla în poziție dominantă și ar condiționa prestarea unor servicii de acceptarea altora, afectând astfel concurența, ar putea intra sub incidența *Legii concurenței nr. 21/1996*. Pe cale de consecință, nu considerăm necesară introducerea unei astfel de prevederi, întrucât stabilirea încălcării de către întreprinderi a legii concurenței este rezultatul unei analize complexe și se realizează de la caz la caz, intrând în sfera de competențe a Consiliului Concurenței, respectiv a instanțelor, care pot stabili măsuri/sanțiuni pentru autorii practicilor anticoncurențiale constatate.

4. Se observă în textul propunerii legislative și necorelări terminologice. Astfel, sunt definiți prin actul normativ în vigoare, operatorul și agentul, nu operatorul autorizat și agentul împuternicit. Conform *Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, nu se mai utilizează sintagma de *societate comercială*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative sub rezerva însușirii observațiilor de la pct. II.**

Cu stimă,

Victor -Viorel PONTA

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului